

MINISTÉRIO DO EMPREENDEDORISMO, DA MICROEMPRESA E DA EMPRESA DE PEQUENO PORTE

EXAME DE APTIDÃO PARA CERTIFICAÇÃO DE TRADUTORES E INTÉRPRETES PÚBLICOS (TIPS)

HABILITAÇÃO 32: TURCO

Prova Escrita Discursiva

Aplicação: 7/6/2026

QUESTÃO 1

Traduza o seguinte texto para o turco.

1. O território da República da Turquia no mundo antigo foi berço de muitas civilizações e impérios, passando por guerras e
2. invasões, gregos, persas, macedônios, bizantinos e otomanos, sendo que viveu sob domínio de um único partido de 1923 até 1950,
3. e após a Segunda Guerra Mundial mudou para multipartidário. Além disso, ao mesmo tempo que era vizinha da ex-União
4. Soviética, era membro da Organização do Tratado do Atlântico Norte — OTAN, desde 1952, considerado poder de defesa do
5. mundo capitalista.

6. O atual presidente da Turquia, Recep Tayyip Erdogan, foi eleito pela primeira vez em 2014, quando era primeiro-ministro e
7. líder do seu partido, com mandato de 5 anos de duração. Completou 10 anos no poder, e em 2023 conseguiu sua terceira eleição
8. para mais 5 anos como presidente. Na sua gestão, em junho de 2022, o país passou a adotar o nome “Türkiye” para línguas
9. estrangeiras. “A mudança faz parte de uma estratégia de renovação de marca elaborada pelo governo do presidente Erdogan, que
10. explicou que ‘Türkiye’ é a melhor representação e expressão da cultura, civilização e valores do povo turco” (GUITARRARA,
11. s.d.).

12. A Turquia é um país localizado em dois continentes: Europa e Ásia, com extensão territorial de 783.562 km², “situando-se
13. mais precisamente entre os Bálcãs, a região do Cáucaso e o Oriente Médio” (GUITARRARA, s.d.). Faz fronteira com 8 países:
14. Bulgária, Grécia, Geórgia, Armênia, Irã, Iraque, Síria e Azerbaijão. Sua capital é Ancara, com população de 84,98 milhões em
15. 2022, segundo dados do Banco Mundial. É um país montanhoso, situado sob a placa tectônica Anatólia, sujeito a fortes
16. terremotos, banhado pelos mares Negro, Egeu e Mediterrâneo, importantes para a região. Além disso, possui dois estreitos:
17. Bósforo e Dardanelo, extremamente importantes. Nas palavras de Spykman (1942, p. 460) “uma política externa sólida não deve
18. apenas ser orientada para as realidades da política de poder, mas também deve ser ajustada à posição específica que um Estado
19. ocupa no mundo”.

20. Na década de 1950, a Turquia se aproximou do Ocidente por meio de sua inserção na OTAN, sendo o 14.º país-membro.
21. Simultaneamente, ela tenta entrar nos BRICS (Brasil, Rússia, Índia, China e África do Sul) e na Organização de Cooperação de
22. Xangai (OCX), mostrando ao mundo que não tem lado, a não ser o seu.

23. A Turquia estabeleceu relação com a União Europeia, mas ultimamente o governo turco não vem mostrando interesse em
24. concluir o processo de adesão, diante de tanta demora na avaliação de sua entrada para o bloco e exigências apresentadas. De outro
25. lado, a União Europeia tem receio de aprová-la; considera, porém, a sua importância, pois funciona como controle de refugiados
26. que querem chegar àquele continente e uma opção de diversificar seu fornecedor e rotas, diminuindo a dependência da Rússia.

PADRÃO DE RESPOSTA DEFINITIVO DA QUESTÃO 1

Türkiye Cumhuriyeti toprakları antik dünyada birçok medeniyet ve imparatorluğa beşiklik etmiş, Yunanlar, Persler, Makedonlar, Bizanslılar ve Osmanlılar tarafından yönetilmiş, 1923'ten 1950'ye kadar tek partili bir yönetim altında yaşamış ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra çok partili sisteme geçmiştir. Ayrıca, eski Sovyetler Birliği'nin komşusu olduğu dönemde, 1952'den itibaren kapitalist dünyanın savunma gücü olarak kabul edilen Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü'nün (NATO) üyesi olmuştur.

Türkiye'nin mevcut Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ilk kez 2014 yılında, Başbakan ve partisinin lideri olduğu dönemde 5 yıllık bir görev süresi ile seçilmiştir. On yıl iktidarda kalmış ve 2023 yılında Cumhurbaşkanı olarak 5 yıl daha görev yapmak üzere üçüncü kez seçilmiştir. Onun yönetimi sırasında, Haziran 2022'de ülke yabancı dillerde "Türkiye" ismini kullanmaya başlamıştır. "Bu değişiklik, Cumhurbaşkanı Erdoğan hükümeti tarafından hazırlanan bir marka yenileme stratejisinin parçasıdır; Erdoğan, 'Türkiye' isminin Türk halkının kültürünü, medeniyetini ve değerlerini en iyi şekilde temsil ettiğini açıklamıştır" (GUITARRARA, t.y.).

Türkiye, Avrupa ve Asya olmak üzere iki kıtada yer alan, 783.562 km² yüzölçümüne sahip bir ülkedir ve "daha kesin bir ifadeyle Balkanlar, Kafkasya bölgesi ve Orta Doğu arasında konumlanmaktadır" (GUITARRARA, t.y.). Sekiz ülke ile sınırı bulunmaktadır: Bulgaristan, Yunanistan, Gürcistan, Ermenistan, İran, Irak, Suriye ve Azerbaycan. Başkenti Ankara olan ülkenin nüfusu 2022 yılında Dünya Bankası verilerine göre 84,98 milyondur. Dağlık bir ülke olan Türkiye, Anadolu tektonik plakası üzerinde yer almakta olup şiddetli depremlere maruz kalmakta, Karadeniz, Ege ve Akdeniz ile çevrilidir ve bu denizler bölge için önemlidir. Ayrıca son derece önemli iki boğaza sahiptir: İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı. Spykman'ın (1942, s. 460) sözleriyle: "sağlam bir dış politika yalnızca güç politikasının gerçeklerine yönelmemeli, aynı zamanda bir devletin dünyada işgal ettiği özel konuma da uyarlanmalıdır".

1950'li yıllarda Türkiye, NATO'ya katılarak Batı'ya yaklaşmıştır ve örgütün 14. üyesi olmuştur. Eş zamanlı olarak, BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) ve Şanghay İşbirliği Örgütü'ne (ŞİÖ) girmeye çalışarak dünyaya kendi tarafı dışında bir tarafı olmadığını göstermektedir.

Türkiye, Avrupa Birliği ile ilişkiler kurmuştur; ancak son zamanlarda Türk hükümeti, birliğe giriş değerlendirmesindeki uzun gecikmeler ve sunulan şartlar karşısında katılım sürecini tamamlama konusunda ilgi göstermemektedir. Öte yandan Avrupa Birliği, Türkiye'nin üyeliğini onaylama konusunda tereddüt yaşamaktadır; ancak Türkiye'nin önemini kabul etmektedir, çünkü kıtaya ulaşmak isteyen mülteciler için kontrol mekanizması görevi görmek ve Rusya'ya olan bağımlılığı azaltmak için tedarik ve rota çeşitlendirme seçeneği sunmaktadır.

MINISTÉRIO DO EMPREENDEDORISMO, DA MICROEMPRESA E DA EMPRESA DE PEQUENO PORTE

EXAME DE APTIDÃO PARA CERTIFICAÇÃO DE TRADUTORES E INTÉRPRETES PÚBLICOS (TIPS)

HABILITAÇÃO 32: TURCO

Prova Escrita Discursiva

Aplicação: 7/6/2026

QUESTÃO 2

Aşağıdaki metni Portekizceye çeviriniz.

1. Brezilya'da yeni bir şirket Limited Şirket (LTDA) ya da Anonim Şirket (S.A.) olarak kurulabilmektedir. Limited şirket kurulabilmesi için iki ortak gerekmektedir. Ortaklar gerçek ya da tüzel kişi olabilmekte; Brezilya'da yerleşik olmayan ortaklar Brezilya'da yerleşik bir kişi tarafından temsil edilmektedir. Anonim şirket bir Yönetim Kurulu tarafından idare edilmekte olup en az 3 üyeden oluşmaktadır. Brezilya'da mukim olmayan yöneticiler Brezilya'da yerleşik avukatlar tarafından temsil edilmektedir.
2. Limited ve Anonim Şirket için asgari sermaye şartı bulunmamaktadır. Limited şirketin yıllık mali tablolarını yayınlama zorunluluğu yoktur. Anonim şirket yıllık mali denetimden geçmekte ve mali tablolarını ilan etmektedir. Limited Şirket, basit yapısı ve sınırlı sorumluluk nedeniyle en çok tercih edilen şirket biçimidir. Kuruluşun ardından şirketin finansal ve kayıt sistemlerine entegrasyonu başlamaktadır. Yabancı pay sahipleri ve yasal temsilciler Brezilya Merkez Bankası veri tabanına (BACEN) kaydedilmektedir. Bu kayıt Elektronik Döviz Kayıt Sistemi (RDE) ve Yabancı Sermaye Kaydı (IED) sistemlerine erişim sağlamaktadır. Bu aşamadan sonra şirketin yasal kimliği ve faaliyet çerçevesi netleşmektedir. Şirketin ismi Portekizce olmak zorunda olup faaliyet alanını içermelidir. Şirket yalnızca belirtilen faaliyet alanında çalışabilir; vergi ve iş hukuku buna göre belirlenir. Şirket iç tüzükleri Portekizce'ye çevrilerek kayıt sürecine sunulmaktadır. Federal Gelir İdaresi kaydı internet üzerinden yapılmaktadır. Kayıt tamamlandığında şirket Tüzel Kişilik Vergi Numarası (CNPJ) almaktadır. Ardından Eyalet Ticaret Sicil Odası'na kayıt yapılır ve Şirket Kayıt Numarası (NIRE) alınır. Şirket ayrıca Eyalet Vergi Sistemi (ICMS) ve Sosyal Güvenlik Sistemi'ne (INSS) kaydedilir. Bu işlemler yaklaşık 10 gün sürmekte ve yaklaşık 75 ABD Doları maliyet oluşturmaktadır. Şirket ayrıca belediye düzeyinde kayıt ve izin süreçlerini tamamlamak zorundadır. Belediye kaydı sonrası Belediye Vergi Sistemi'ne (CCM) kayıt yapılır ve Belediye Lisansı alınır. Şirket e-fatura sistemini kullanabilmek için dijital sertifika almak zorundadır. İşletme sahipleri belediyeden işletme lisansı başvurusunda bulunmalıdır. Bu lisans firmanın ticari, sınai veya hizmet sektöründe faaliyet göstermesine olanak vermektedir. Şirket çalışanlarını Sosyal Entegrasyon Programı'na (PIS/PASEP) kayıt ettirir. Bu sistem sosyal güvenlik haklarını sağlar ve gerektiğinde İşsizlik Garanti Fonu'ndan (FGTS) yararlanma imkânı sunar. Brezilya kanunlarına göre çalışanların işe alınma ya da işten çıkarılmasına ilişkin bildirimlerin yapılması zorunludur. İşveren ve işçi sendikasına kayıt süreçleri sendikalar arasında farklılık göstermekte olup sendikalara yapılacak katkı ödemeleri ise isteğe bağlıdır.

PADRÃO DE RESPOSTA DEFINITIVO DA QUESTÃO 2

No Brasil, uma nova empresa pode ser constituída como Sociedade Limitada (LTDA) ou Sociedade Anônima (S.A.). Para a constituição de uma sociedade limitada, são necessários dois sócios. Os sócios podem ser pessoas físicas ou jurídicas; os sócios não residentes no Brasil devem ser representados por uma pessoa residente no país. A sociedade anônima é administrada por um Conselho de Administração, sendo necessária a presença de pelo menos 3 membros no conselho. Administradores não residentes no Brasil devem ser representados por advogados residentes no país. Não há exigência de capital mínimo para as sociedades limitadas e anônimas. A sociedade limitada não possui obrigação de publicar suas demonstrações financeiras anuais. A sociedade anônima deve passar por auditoria financeira anual e publicar suas demonstrações financeiras. A sociedade limitada é o tipo de empresa mais utilizado devido à sua estrutura simples e à responsabilidade limitada dos sócios. Após a constituição, inicia-se a integração da empresa aos sistemas financeiros e de registro. Os sócios estrangeiros e representantes legais devem ser registrados na base de dados do Banco Central do Brasil (BACEN). Esse registro permite posteriormente o acesso ao Registro Declaratório Eletrônico (RDE) e ao Registro de Investimento Estrangeiro Direto (IED). Nesta fase, definem-se a identidade jurídica e o enquadramento da atividade da empresa. O nome da empresa deve ser obrigatoriamente em português e deve incluir o ramo de atividade. A empresa só pode atuar na área de atividade indicada, uma vez que as leis tributárias e trabalhistas variam conforme o setor. O contrato social deve ser traduzido para o português e apresentado no processo de registro. O registro na Receita Federal é realizado *online*. Após a conclusão do registro, a empresa recebe o Cadastro Nacional da Pessoa Jurídica (CNPJ). Em seguida, a empresa deve ser registrada na Junta Comercial do Estado, obtendo o Número de Identificação do Registro de Empresas (NIRE). Posteriormente, a empresa é inscrita no Sistema Tributário Estadual (ICMS) e no Sistema de Seguridade Social (INSS). Esses procedimentos levam cerca de 10 dias e custam aproximadamente 75 dólares americanos. A empresa deve também realizar registros e autorizações em nível municipal. A empresa deve ser registrada no Cadastro de Contribuintes Mobiliários (CCM) e obter o Alvará Municipal. Para utilizar o sistema de nota fiscal eletrônica, é necessário obter um certificado digital. Os responsáveis pela empresa devem solicitar o alvará de funcionamento junto à prefeitura. Esse alvará permite a realização de atividades comerciais, industriais ou de prestação de serviços. A empresa deve registrar seus funcionários no Programa de Integração Social/Programa de Formação do Patrimônio do Servidor Público (PIS/PASEP). Esse programa garante a inclusão dos trabalhadores no sistema de seguridade social e possibilita o acesso ao Fundo de Garantia do Tempo de Serviço (FGTS) quando necessário. De acordo com a legislação brasileira, as notificações de admissão e demissão de funcionários são obrigatórias. Os processos de registro em sindicatos patronais e de trabalhadores variam conforme as entidades sindicais, sendo as contribuições sindicais facultativas.